

RIEPU APSAIMNIEKOŠANAS AKTUALITĀTES UN PLĀNOTĀ DEPOZĪTA SISTĒMAS IEVIEŠANA

Latvijas Pašvaldību savienība

2021.gada 18.februāris

Latvija – līderis aprites ekonomikas ieviešanā riepu nozarē Eiropā

Informatīvais ziņojums apstiprināts MK 14.01.2021.

VARAM uzdevumi

JAU SPĒKĀ NO
28.01.2021.

līdz 30.07.2021

līdz 1.12.2021

līdz 30.12.2021

– Nolietoto riepu
savākšanas normas
paaugstināšana

– Pasākumi riepu
(jaunu un lietotu)
ievešanas un
izplatīšanas
ierobežošanai

– Riepu ražotāju
reģistra izveide -
svarīgi «pelēkā
tirgus» mazināšanai
- Riepu depozīta
modeļa izvērtējums

– Izvērtēt modeli visu
veidu riepu
apsaimniekošanai
depozīta vai
alternatīvas sistēmas
izveidi riepām

Ražotāja paplašinātas atbildības sistēma (RAS) ir būtiska efektīvas atkritumu apsaimniekošanas daļa

LATVIJĀ RIEPU IMPORTĒTĀJAM IR PIENĀKUMS

nomaksāt DRN VAI
dabas resursu nodokli

«izveidot un piemērot»
RAS un saņemt 100%
DRN atbrīvojumu

LV RAS piemērošana izpaužas kā līguma noslēgšana ar «licencētu» apsaimniekotāju

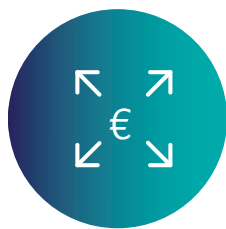
Iedzīvotājiem jābūt pieejamai infrastruktūrai, kur nodot nolietotās riepas bez maksas, jo par to apsaimniekošanu tie samaksā jau riepu iegādes brīdī

Problēmas praksē

Iedzīvotāji nezina, kur
nodot riepas

No iedzīvotājiem tiek
prasīta samaksa par
riepu nodošanu

Milzīgs vēsturiskais
uzkrājums – 100 000 t,
un tas turpina augt

Riepas LV tirgū nonāk kopā ar
automašīnām; DRN nemonē pie
RAS un par to savākšanu,
attiecīgi nav samaksāts

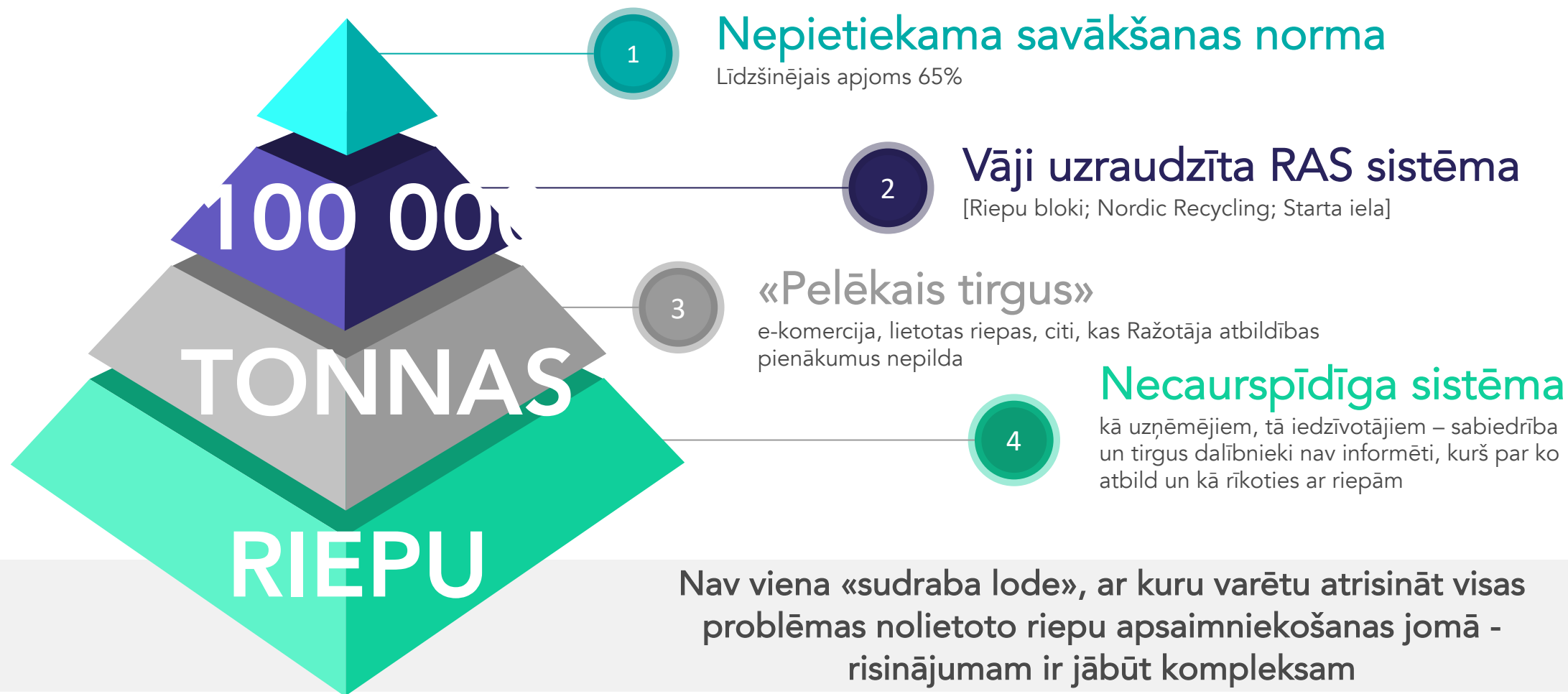
Lai arī ražotāji maksā
apsaimniekošanas maksu un
saņem DRN atbrīvojumu, riepas
netiek savāktas, un valsts
savākšanas pienākumu grib uzlikt
pašvaldībām – 4 riepas gadā no
iedzīvotāja bez maksas

LV pārstrādes rūpnīcas
darbojas uz pus jaudu, jo
rieipas pie tām nemonē

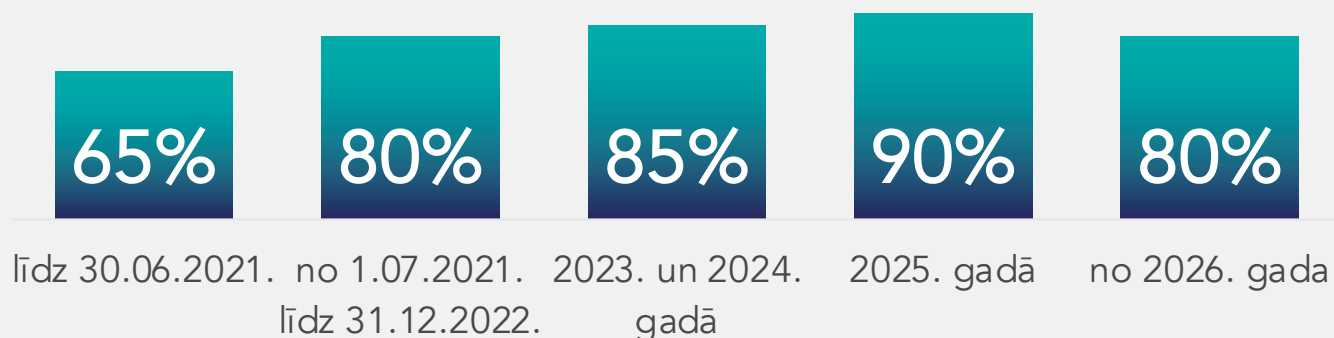
LV riepu «vēsturiskais uzkrājums» ir radies, jo:

Riepu savākšanas norma ir pacelta (MK noteikumi)

Noteiktās savākšanas normas

Apsaimniekošanas maksas pieaugums

RAS iesaistīto tirgotāju riepu cenas pieaugums

Nemot vērā minēto ir būtiski turpināt ar:

Skaidru plānu valsts realizētai uzraudzībai par:

- visu ražotāju (importētāju, tirgotāju, servisu, auto tirgotāju) iesaisti RAS
- RAS iesaistīto tirgotāju sniegto datu precizitāti

Reālas ražotāju finansiālās atbildības mehānismu ieviešana, piemēram:

- tirgotāju atbildība par tā nolīgto RAS nepārstrādātajām riepām (Riepu bloki un Starta iela)
- depozīta modeļa ieviešana un liegums piedalīties riepu tirgū aprītē, nenoslēdzot līgumu ar depozīta operatoru

Apsaimniekotājs atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros nodrošina – spēkā no 28.02.2021.

1

Riepu pieņemšanu un savākšanu šķiroto atkritumu savākšanas laukumos

Mājsaimniecībā radīto videi kaitīgu preču atkritumu pieņemšanu Latvijā visos šķiroto atkritumu savākšanas laukumos, kurus apsaimnieko sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, ar kuru pašvaldība ir noslēgusi atkritumu apsaimniekošanas līgumu.

2

Papildus var organizēt riepu savākšanu pie tīrogtāja vai servisā

MK noteikumos tas paredzēts kā papildus iespēja, bet Riepa ar Rītdienu ietvaros, tas jau šobrīd notiek 111+ tirdzniecības vietās:

<https://www.riepaarritdienu.lv/>

3

Sabiedrības informēšanu

- Apsaimniekotājs nodrošina informāciju par savākšanas vietām mājas lapā
- Apsaimniekotājs nodrošina, ka to klienti – tirgotāji, ražotāji, nodrošina informāciju par savākšanas vietām savās mājas lapās un tirdzniecības vietās

Minētie grozījumi nerisina «pelēkā sektora» problēmu

Ārvalstīs pirktas riepas
t.sk., saimnieciskām vajadzībām
(autoparki u.c.)

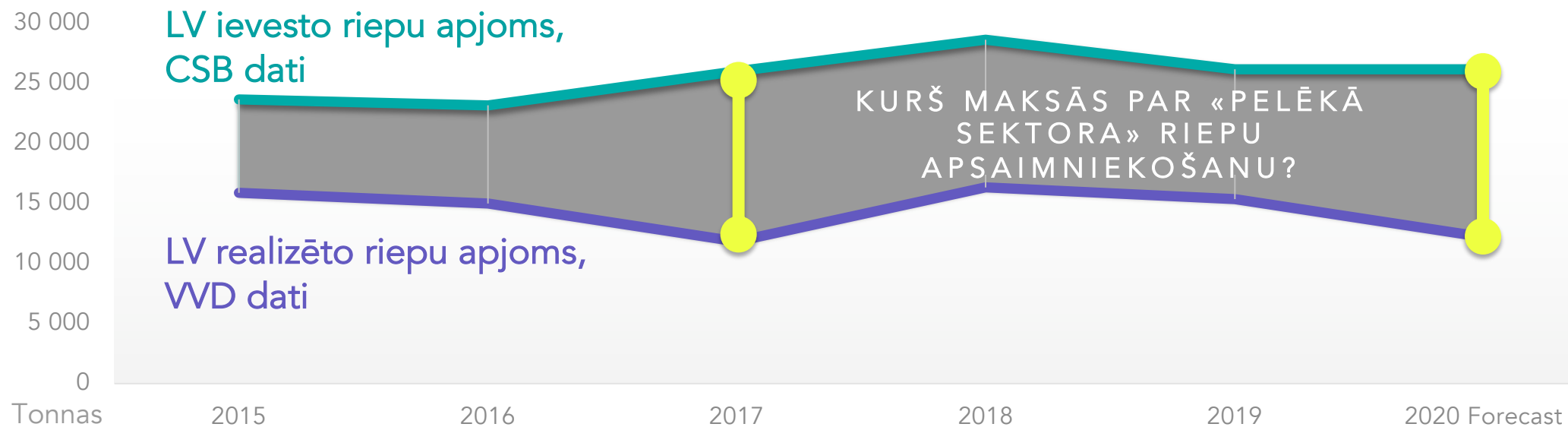
Riepas uz
automašīnām

Internetā pirktas
rievas

Lietotas
rievas

LRAA atbalsta

IZMAIŅAS LIETOTU RIEPU TIRGOŠANĀ

Jāierobežo lietotu
rieputu ieviešana un
tirdzniecība

RIEPU RAŽOTĀJU REĢISTRU

Jāizveido riepu ražotāju
reģistrs un risinājums riepu
aprites uzraudzībai, lai
mazinātu pelēkā sektora
ietekmi

DEPOZĪTA SISTĒMU

Depozīts kā viens no
apsaimniekošanas
modeļiem

DEPOZĪTA SISTĒMAS MĒRĶIS: Izveidot vienotu, efektīvu riepu aprites sistēmu

Iesaiste RAS

Palielināt riepu realizācijas tirgus daļu, kas iesaistās RAS

Informēts patērētājs

Nodrošināt gala patērētājam ērtu nolietoto riepu nodošanas iespējas

Atbildīga ieviešana

Lai mērķa sasniegšana nepalielina riepas cenu patērētājam tik lielā apmērā, ka riepas pērk Lietuvā un EE

Savākšana un pārstrāde

Nodrošināt, lai nolietotās riepas tiek savāktas un pārstrādātas – viena atbildīgā persona – depozīta operators

Caurspīdīga uzskaite

Visaptveroša, caurspīdīga riepu aprites uzskaites sistēma – visiem riepu aprites tirgus dalībniekiem vineota uzskaites sistēma, kas saslēgta ar atbilstošām valsts sistēmām

Efektīva uzraudzība

Nodrošināt Depozīta sistēmas izmaksu (apsaimniekošanas maksa, administratīvās izmaksas) efektīvu uzraudzību – izmaksu pierādīšana, peļņas griesti – svarīgi, ka piedalās ražotāji

Igaunijas piemērs: <https://www.rehviringlus.ee/mty-rehviringlus-2>
LV piemērs: <https://lraa.lv/par-lraa-atpazistamibas-zimi-rieпа-ar-ritdienu/>

PATĒRĒTĀJS

NOPĒRK

NODOD

**AUTO AR RIEPĀM
JAUNS VAI LIETOTS**

**ATSEVIŠKI RIEPAS
JAUNAS VAI
LIETOTAS**

**DRĪKST PIRKT TIKAI KOPĀ
AR DEPOZĪTA BIĻETI**

PIE TIRGOTĀJA

SERVISĀ

**ATKRITUMU
DALĪTĀS
ŠĶIROŠANAS
LAUKUMOS**

- Pērkot jaunas vai lietotas riepas, kopā ar auto vai vienas pašas, obligāti tiek nopirkts depozīta talons, kas apliecina, ka gala lietotājs ir pircis riepas pie tirgotāja, kas iesaistījies depozīta sistēmā un samaksājis par nolietoto riepu apsaimniekošanu apsaimniekošanas maksu;
- Depozīta maksa ir kā «apdrošināšanas iemaksa», kuru gala lietotājs saņem atpakaļ tajā brīdī, kad nodod savas nolietotās riepas depozīta sistēmā – tātad patērētājs nemaksās 2x par apsaimniekošanu, kā tas nereti ir šobrīd;
- Nododot nolietotās riepas bez depozīta talona, gala lietotājam ir jāmaksā apsaimniekošanas maksa pēc depozīta operatora noteikta cenrāža

DEPOZĪTA SISTĒMAS DALĪBNIEKU PIENĀKUMI

Ikvienam, kurš veic darbības ar riepām, ir šādi pienākumi – ja nepilda, tad nedrīkst veikt darbības ar riepām

NOSLĒGT LĪGUMU ar depozīta turētāju

Ja nav līgums ar DT,
subjekta darbību var
apturēt VVD/ VID

NODROŠINĀT, NODOT DATUS depozīta sistēmai IT platformā

- Visiem dalībniekiem tajā jāreģistrējas, jāziņo datus
- Ziņo arī par tām riepām, kas pieņemtas par apsaimniekošanas maksu [pēc cenrāža]

PASŪTĪT UN IZSNIEGT DB

- Tirgotāji un/vai importētāji no DT pasūta/rezervē depozīta biļeti
- Reģistrē izsniegšanu kopā ar pārdevumu

IMPORTĒTĀJI/
RAŽOTĀJI

MAZUMTIRGOTĀJI

SERVISI

AUTO
IMPORTĒTĀJI,
TIRGOTĀJI

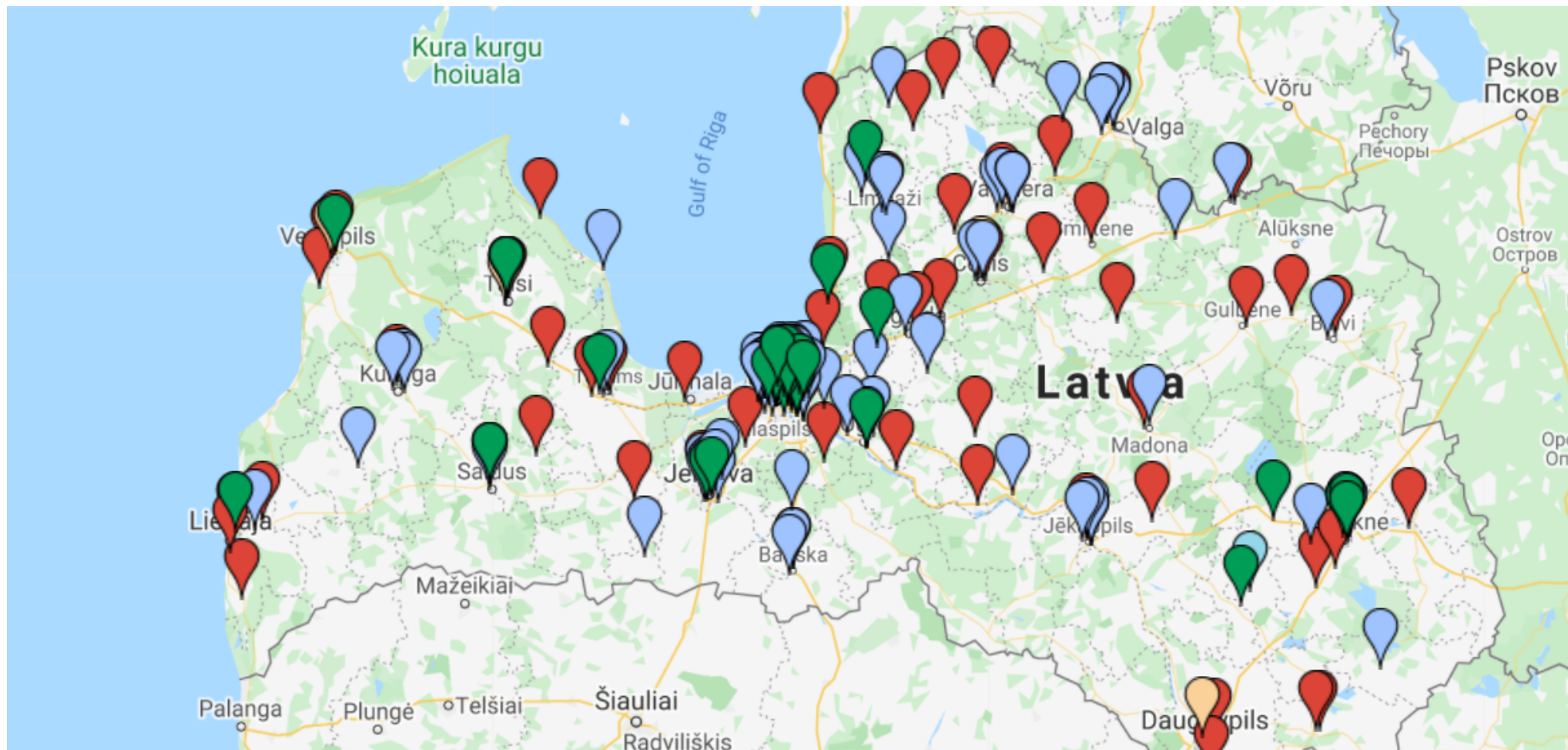
SAIMNIECISKĀS
DARBĪBAS VEICĒJI*

DEPOZĪTA SISTĒMAS DALĪBNIEKI, KURIEM IR JĀNOSLĒDZ LĪGUMS AR DT

**Visi, kas pērk riepas saimnieciskās darbības vajadzībām auto/ loģistikas uzņēmumi/ autobusu parki*

SAVĀKŠANAS PUNKTI

Paredzēts izvērst savākšanas punktu tīklu (stacionāru vai mobilu) vienmērīgi pa visu valsti

https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1Oj0qLK0-H1c5Y-dsojQfknxvWkrcEh_H&ll=56.84387986189621%2C24.3544664999999983&z=7

Riepu depozīta operatora (RDO) riepu savākšanas modelis

FILTRS: Iepriekšējā gadā pārdoto riepu apjoms tonnās konkrētajā tirdzniecības vietā

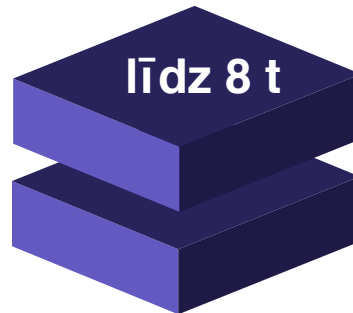
**GLABĀ PAŠU
NODROŠINĀTOS**

slēgtos konteineros vai iekštelpās

**RDO norāda tuvākās
pieņemšanas vietas**

*(atkritumu apsaimniekošanas
laukumi/tirdzniecības vietas/ar pašvaldību
saskaņotās nepastāvīgās vietas)*

Riepas pēc iepriekšējā
pieteikuma **jānogādā pašiem**

PAŠU NODROŠINĀTOS

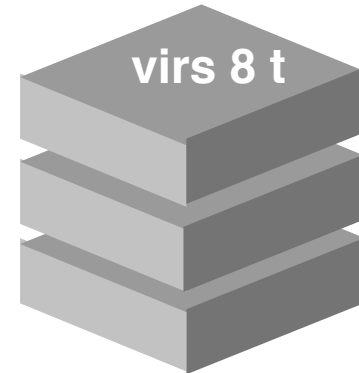
slēgtos konteineros vai iekštelpās

RDO veic izvešanu

pēc iepriekšēja pieteikuma, kad
ir uzkrātas vismaz 4 tonnas

Izvešanas metode:

manipulators, klientam
novietojot riepas saskaņotajā
brīdī uz cieta seguma

RDO NODROŠINĀTOS

konteineros vai iekštelpās

RDO veic izvešanu

pēc iepriekšēja pieteikuma, kad
ir uzkrātas vismaz 4 tonnas

Izvešanas metode:

1.manipulators, klientam
novietojot riepas saskaņotajā
brīdī uz cieta seguma;
2.konteinera nomaīņa

PĀRSTRĀDE UN
IZGLĪTOŠANĀS VAR
PALĪDZĒT MUMS VISIEM
RADĪT ILGTSPĒJĪGU
NĀKOTNI

Jauns e-rīks par vides prasībām autoservisu darbībā

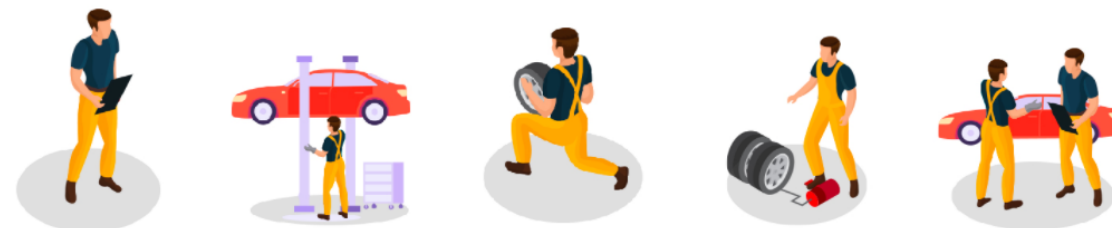
www.mansautoserviss.lv

Latvijas Riepu
apsaimniekošanas
asociācija

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

NODEVUMI

Vietne | buklets | skaidrojošie video | normatīvo aktu prasības un dokumentu paraugi | mediju kampaņa | 5 izglītojoši semināri reģionos

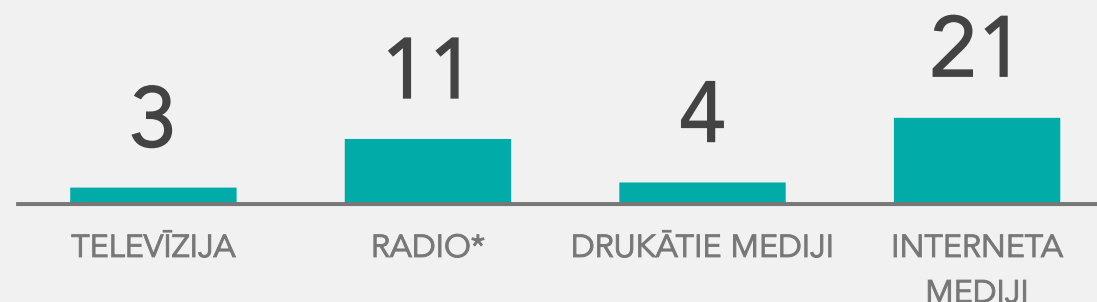
PROJEKTAM PIESAISTĪTAIS FINANSĒJUMS

18 000 EUR

REALIZĒTS

2020.gadā

IZGLĪTOJOŠĀ KAMPAŅĀ AR PLAŠU PUBLICITĀTI

Projekts par nolietoto riepu gumijas granulu pievienošanu bitumena modificēšanā un asfaltbetona ražošanā

Latvijas Riepu
apsaimniekošanas
asociācija

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

eco baltia
VIDE

NODEVUMI

Modificēta bitumena
recepte un izmaksu aprēķins
Eksperimentāls ceļa posms
ieklāts

PROJEKTAM PIESAISTĪTAIS FINANSĒJUMS

60 000 EUR

Nolietoto riepu gumijas granulu
pievienošana bitumena modificēšanā un
asfaltbetona ražošanā un eksperimentālā
ceļa posma ieklāšana

PROCESS

1. Modificētā bitumena receptes
izstrāde
2. Asfaltbetona sastāva izstrāde
3. Modificētā bitumena ražošanu
4. Ceļa posma ieklāšanu
5. Izmaksu aprēķins

REALIZĀCIJA: 2020-2021

Latvijas Riepu apsaimniekošanas asociācija

Maskavas iela 240, Rīga, LV-1019

66 938 739 | info@lraa.lv | www.lraa.lv

Tīna Lūse, asociācijas vadītāja

26 134 230 | tina.luse@lraa.lv